Associació Catalana Interdisciplinar de Control d'Infecció

Encaixa la Infermera de Control d'Infeccions en el model IPA?

15 de desembre 2022

Dra. Lena Ferrús

Projecte IPACAT

Professora i Coordinadora de recerca

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB

Fundació Salut i Envelliment UAB

UAB Universitat Autònoma de Barcelona

Guió

- La infermera de pràctica avançada
- Orígens i entorn en el que apareix
- Nivells de pràctica infermera
- Models de PA: P Benner i Hamric
- Projectes IPACAT
- Dominis competencials de la IPA i de la ICI

Infermera de práctica avançada

Dra. Lena Ferrús

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB
Fundació Salut i Envelliment UAB
UAB Universitat Autònoma de Barcelona

Definició del Consell Internacional d'Infermeria

Una infermera **d'atenció directa/infermera de pràctica avançada (IPA) és una** infermera **generalista o especialitzada** que ha adquirit mitjançant **una formació addicional de postgrau (mínim un màster/especialitat)** , la base de **coneixements experts, habilitats complexes per presa de decisions** i **competències clíniques per a la pràctica avançada d'infermeria,** les característiques de les quals estan configurades pel**context en el que estan acreditades per exercir**. (adaptat de la versió 2008)

CII 2020

Orígens

- Neix als EUA, a principis del segle XX
- Es troben referències a la literatura a partir de 1960
- Diferències en la distribució de metges en el territori
- A partir del 1960 s'estén a Canadà
- Es produeixen canvis en el sistema sanitari que faciliten la implantació
- S'inicia al Regne Unit a cap al 1980
- Adequació a les necessitats creixents i de complexitat dels pacients
- Avança ràpidament cap a Austràlia, Nova Zelanda, Irlanda, Finlàndia...
- A inicis del 2000 comencem a trobar literatura a Espanya

Escenaris altament complexos

Vulnerabilitat

Multiplicitat de

Maneig terapèutics poc

Major exigència de les persones ateses

xarxa
a les

Incertesa e
de dec

iliars i

Tot això condueix a dos respostes infermeres:

- **<u>Extensió</u> de les competències**
- **<u>Expansió</u> de les competències**

Respostes cost-efectives

Atenció personalitzada

Atenció continuada

Atenció intensa

Atenció coordinada-integrada

Nivells de pràctica infermera

- Les competències i les àrees de pràctica addicionals es troben
  s o ...,
- Im es més
  am
- S'e

Avenç professional

La pràctica avançada més enllà d'un tipus de rol específic implica <u>un nivell de pràctica clínica</u> (Casey et al., 2019)

- I bilitat
  p de la
  i
- ssociar-

Avenç interprofessional

d'alguns medicaments, la titulació de medicaments, aplicar l'anestèsia, etc.).

Les confusions

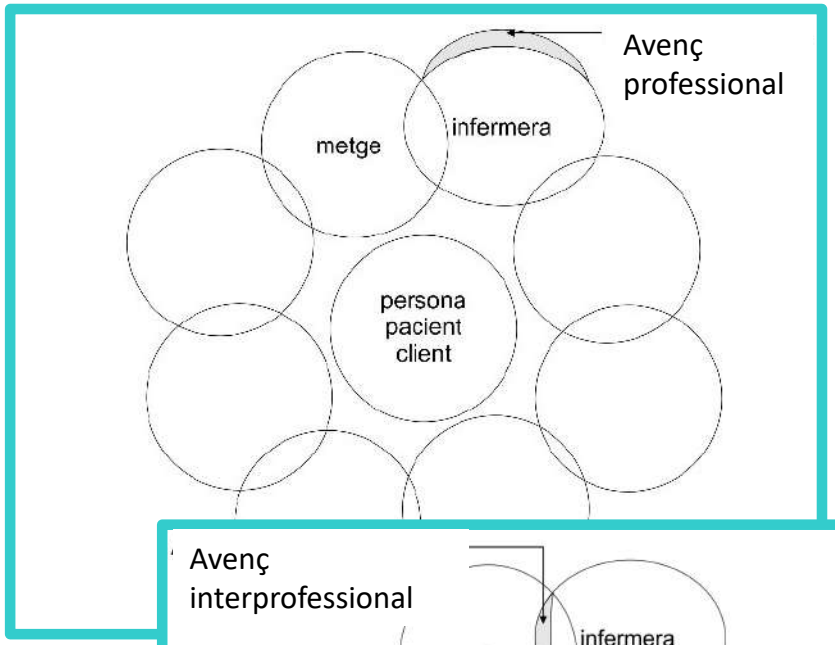

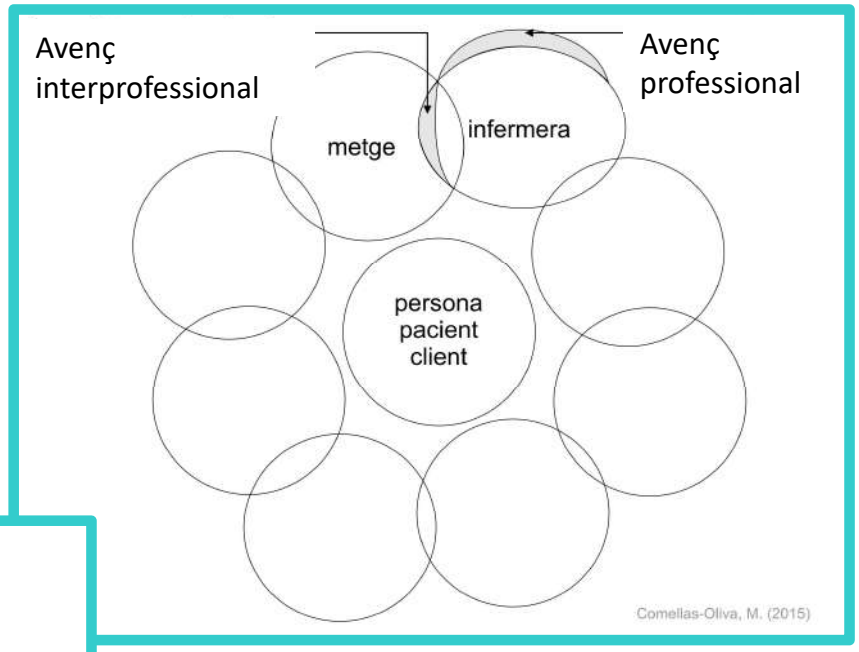

ROL AVANÇAT IPA

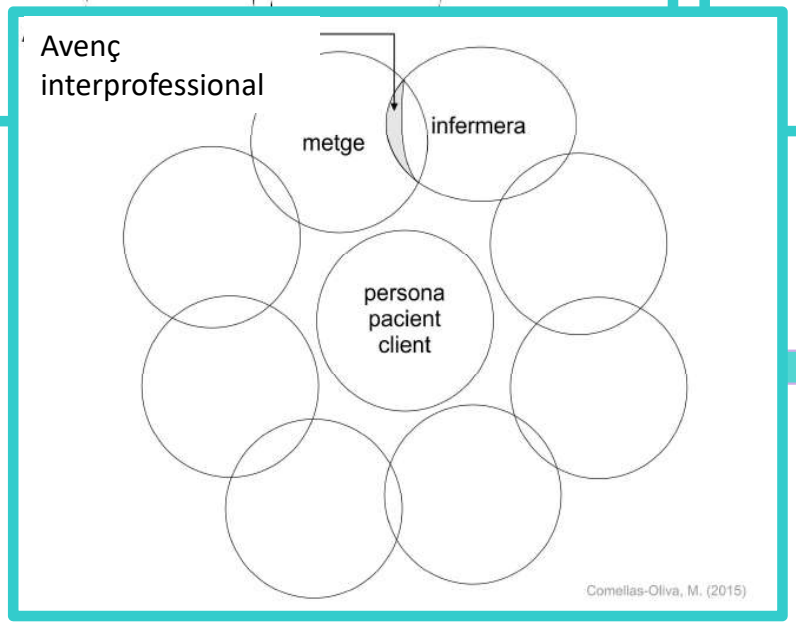

ROL AVANÇAT NO IPA

Comellas-Oliva, M. La construcción de la pràctica avanzada en el contexto sanitario catalán, 2015.

Models de PA

Dra. Montse Comellas

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB
Fundació Salut i Envelliment UAB
UAB Universitat Autònoma de Barcelona

Model precursor de Patricia Benner

Benner P **(1984**) *From novice to expert*. Menlo Park, CA: Addison-Wesley

És un model conductual que es fonamenta en la pràctica progressiva de la infermera (atenció directa a les persones)

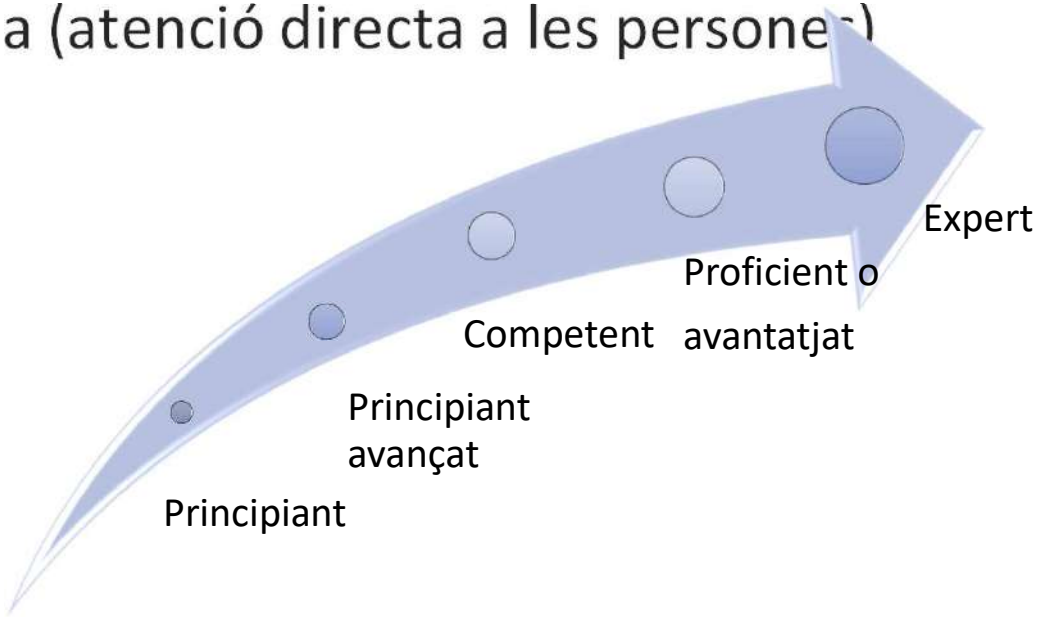

"El model de Benner (Universitat de California)"

Models conceptuals

MODELS	Àmbit d'aplicació general	Origen des de la pràctica	Dissenyat per a la pràctica directa	Èmfasi en la formació	Èmfasi en l'entorn de la assistència	Inclusió de competènci es que afavoreixen la PA
P. Benner	SI	SI	SI	NO	NO	NO
MV. Fenton i KA. Brykcznski	SI	SI	SI	NO	NO	NO
JD. Calkin	SI	SI	SI	SI	NO	NO
SJ. Browns	SI	SI	SI	SI	SI	NO
HM. Ackerman	NO	SI	SI	NO	SI	SI
K. Oberle i M. Allen	SI	SI	SI	NO	NO	NO
PA. Shuler	SI	NO	SI	SI	NO	NO
C. Ball	NO	SI	SI	NO	NO	NO
AB. Hamric	SI	SI	SI	SI	SI	SI

Comellas-Oliva, M. La construcción de la pràctica avanzada en el contexto sanitario catalán, 2015.

Hamric

Models conceptuals

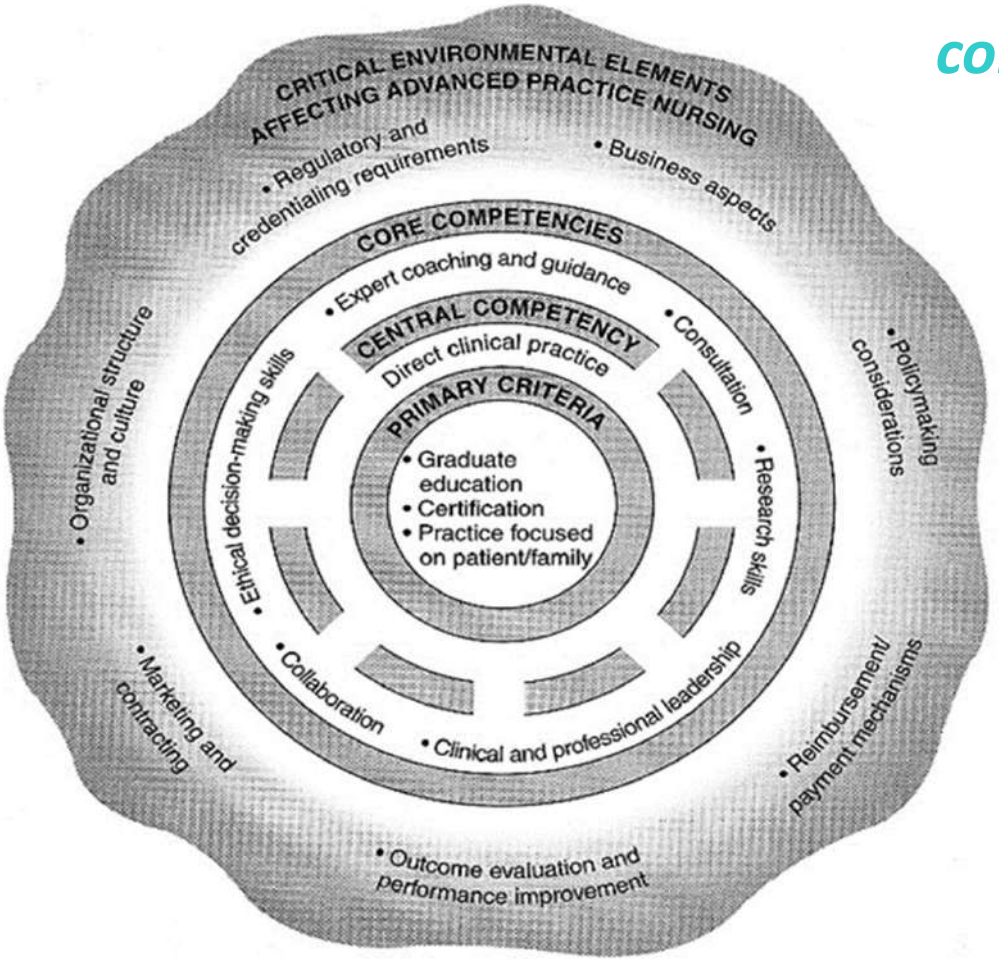

Publicada en: Hamric A.B., Spross J.A., Hanson C.M. Advanced Practice Nursing. An integrative approach. 4th ed. Philadelphia, PA: W.B. Saunders; 2009.

"El model de Hamric (Universitat de Virginia)"

5

Model conceptual Hamric

Formació de màster, especialitat o doctorat

Reconeixement formal de coneixements, habilitats, actituds, judici clínic i experiència demostrada

Àrea específica de la pràctica **centrada en la persona/família**

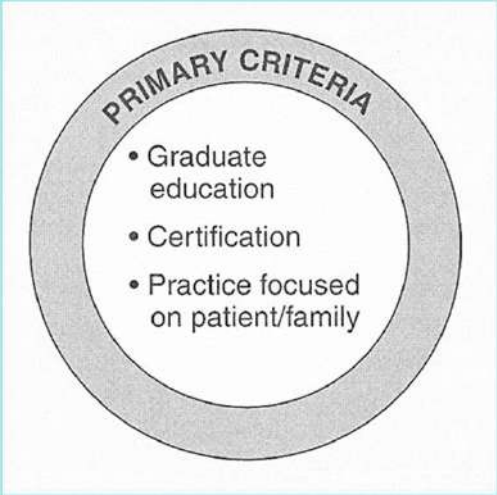

Publicada en: Hamric A.B., Spross J.A., Hanson C.M. Advanced Practice Nursing. An integrative approach. 4th ed. Philadelphia, PA: W.B. Saunders; 2009.

5

Model conceptual Hamric

1. Perspectiva holística de cuidar

2. Educació en cooperació terapèutica amb els pacients

3. Pensament **clínic** expert

4. Práctica reflexiva

5. Utilització de l'evidencia como guia per la pràctica

6. Utilització de diverses aproximacions per a gestionar la salut i la malaltia

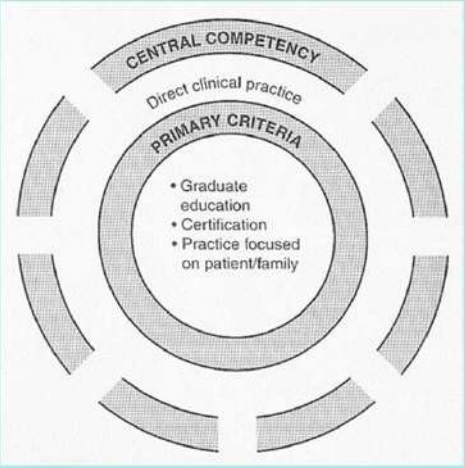

Àrees d'intervenció en la **pràctica clínica directa**

Gestió de casos complexes (persones)

Publicada en: Hamric A.B., Spross J.A., Hanson C.M. Advanced Practice Nursing. An integrative approach. 4th ed. Philadelphia, PA: W.B. Saunders; 2009.

5

1. **Expert en coaching i acompanyament**

2. **Assessorament (formació per la salut)**

3. Recerca

4. Lideratge clínic i professional

5. Treball interdisciplinari

6.Presa de decisions ètiques.

Model conceptual Hamric

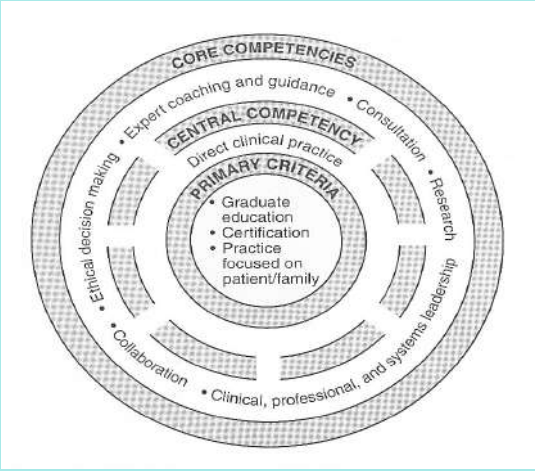

Publicada en: Hamric A.B., Spross J.A., Hanson C.M. Advanced Practice Nursing. An integrative approach. 4th ed. Philadelphia, PA: W.B. Saunders; 2009.

Les confusions

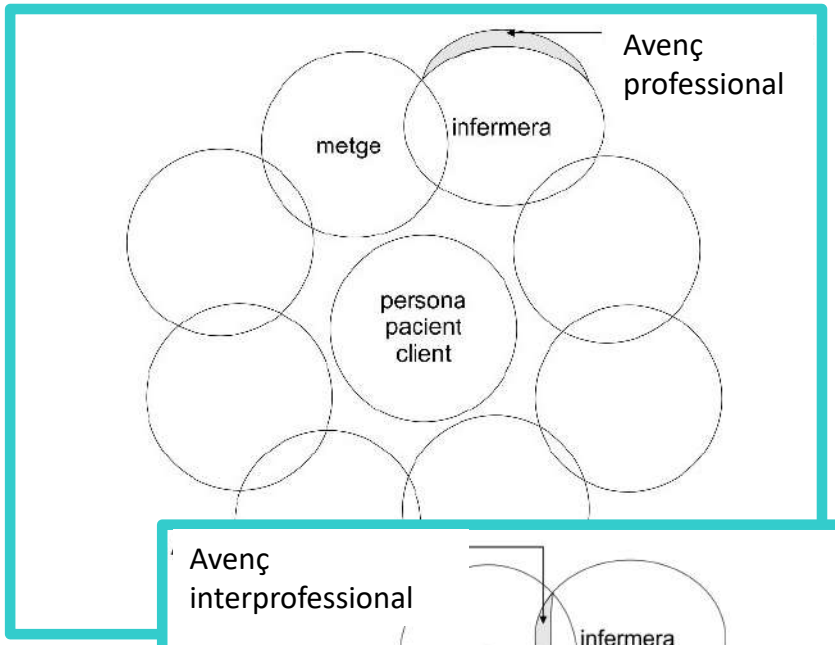

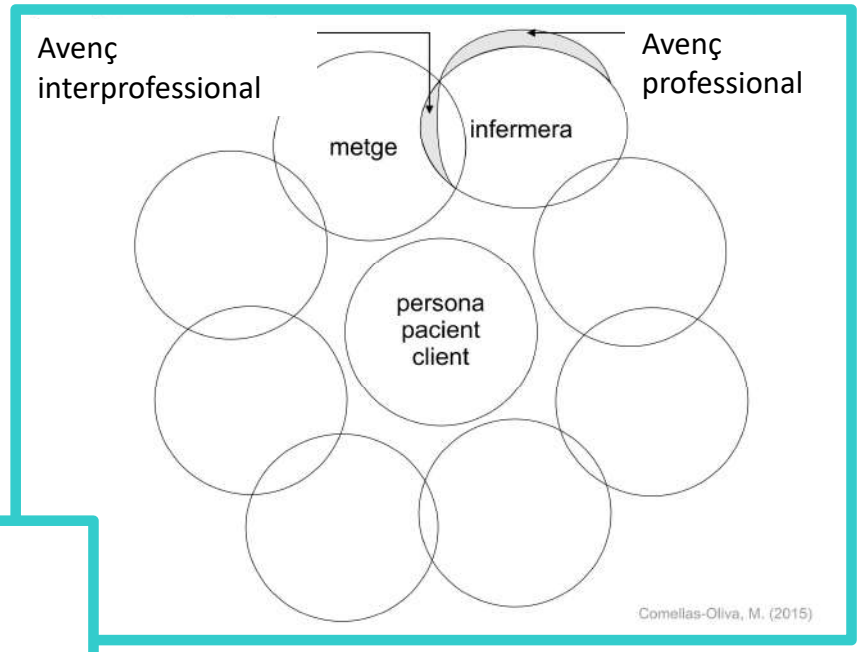

ROL AVANÇAT IPA

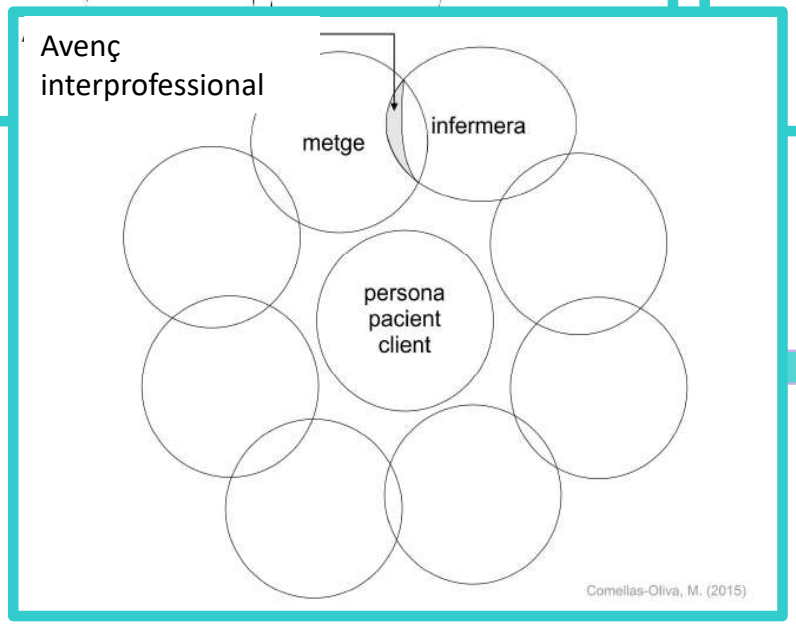

ROL AVANÇAT NO IPA

Comellas-Oliva, M. La construcción de la pràctica avanzada en el contexto sanitario catalán, 2015.

2018

2020-21

Equip IPACAT (2019-2022)

Dra. Lena Ferrús Estopà

Dra. Sonia Sevilla Guerra

Dra. Adelaida Zabalegui Yárnoz

Dra. Montserrat Comellas Oliva

Sra. Mercè Estrem Cuesta

Sra. Darinka Rivera Villalobos (Doctoranda)

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB

Fundació Salut i Envelliment UAB

UAB Universitat Autònoma de Barcelona

OBJECTIU Explorar l'existència dels nous rols infermera i les seves característiques dins dels

alunya.

uts de la

ous rols

actuació

Taula 9: Freqüència de les etiquetes d'àmbit d'actuació segons els rols predominants.

Etiqueta d'àmbit d'actuació	Infermera referent	Gestora de casos	Infermera clínica	Infermera de pràctica avançada	Total
Control d'infeccions	19	3	5	2	29
Ostomies	11	2	5	1	19
Nafres i ferides cròniques	13	2	2	1	18
Qualitat i seguretat	15	2	1	0	18
Pacient diabètic	8	2	2	3	15

Infermera gestora de casos
Infermera clínica
Infermera de pràctica avançada

Figura 6: Àmbit d'actuació o tipus de pacient de la infermera gestora de casos.

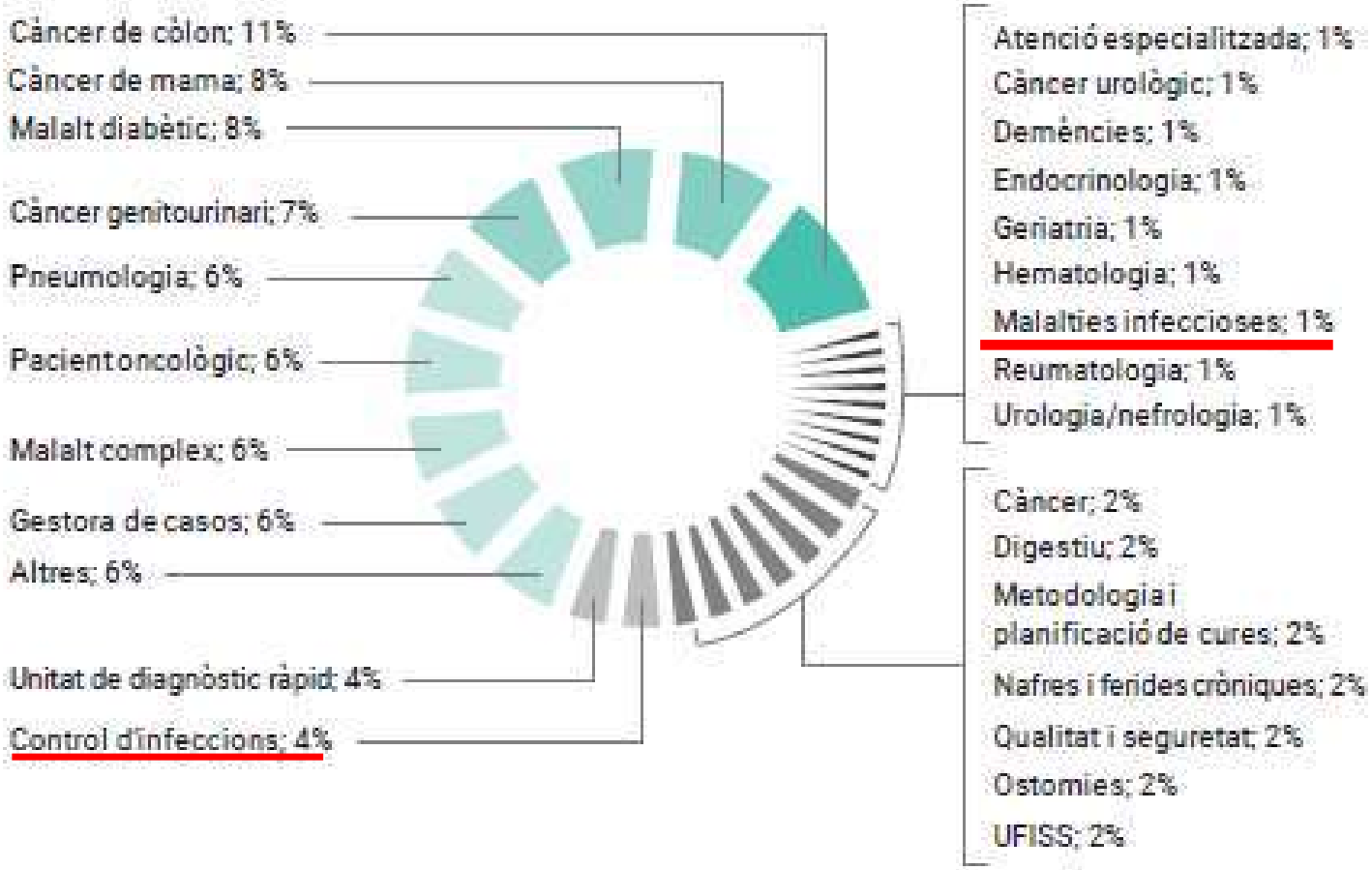

Conclusions més rellevants

- Alta diversitat de denominacions i àmbits d'actuació/tipologia pacients
- Poca associació entre la denominació del rol i l'àmbit/tipologia de pacients
- Gran variabilitat de les característiques definitòries

2019

OBJECTIU: Conèixer l'abast de la pràctica avançada de les infermeres a nivell de tots els àmbits assistencials a Catalunya.

IDREPA(cc) → IDREPA.CAT (cc)

Hospital Clinic
Dra Sònia Sevilla

CATALUNYA
Projecte IPACAT

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB
Fundació Salut i Envelliment UAB
UAB Universitat Autònoma de Barcelona

Què mesura l'IDREPA.CAT(cc)?

- En quin **grau les infermeres dediquen el seu temps** a **38 activitats** descrites

6 dominis de la pràctica

- Planificació experta de les cures
- Atenció integral
- Col·laboració interprofessional
- Formació/Educació
- Recerca i pràctica basada en l'evidència
- Lideratge professional

Exemple

Domini 1. Planificació experta de les cures

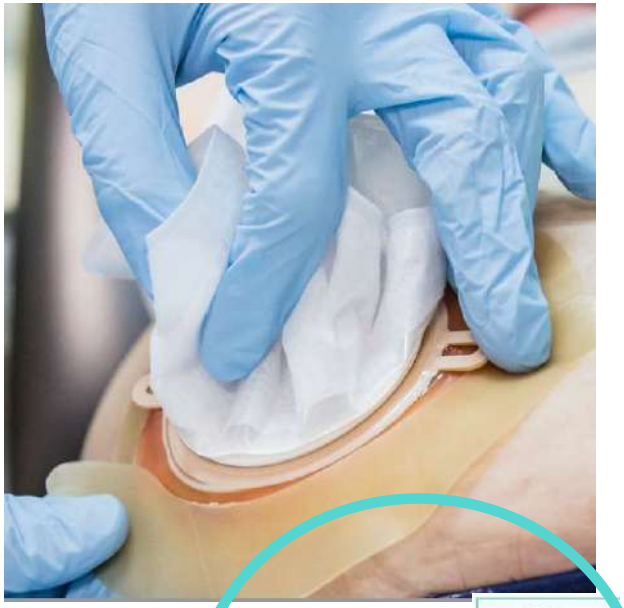

	4 Moltíssim	3 Bastant	2 Una mica	1 Molt poc	0 Gens
Dur a terme i documentar la història clínica de la persona atesa i l'examen físic corresponent.		X			
Fer un diagnòstic clínic en la teva àrea d'especialització (per coneixement i experiència acumulada) i d'acord amb els protocols de salut.	X				
Identificar i iniciar les proves diagnòstiques i procediments necessaris.		X			
Recollir i interpretar la informació de l'avaluació clínica i desenvolupar un pla de cures.		X			
Realitzar els procediments específics especialitzats.	X				
Documentar adequadament la història clínica de la persona atesa.		X			

Estàndard domini

Domini 1
Planificació experta del cuidatge
2 punts

Exemple

Domini 2. Atenció integral

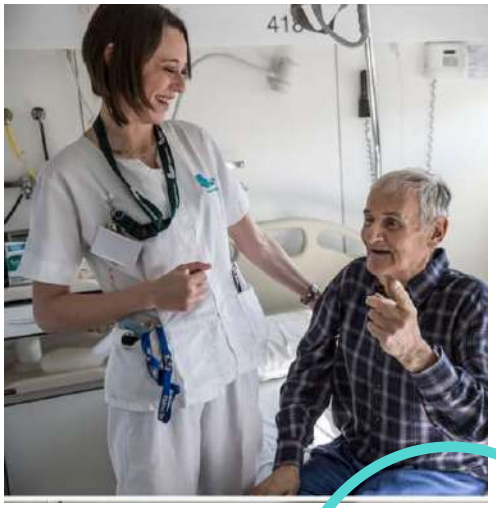

Estàndard domini

Domini 2
Atenció Integral
2 punts

Dra. Lena Ferrús

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB

	Mol	Bas	Una	Mol	Ger
Avaluar els factors psicosocials, culturals, religiosos o espirituals que afecten les necessitats de la persona atesa.		X			
Avaluar com responen al tractament la persona atesa i/o la família, així com també modificar el pla de cures en funció de com hi responguin.		X			
Comunicar a la persona atesa i família el pla d'atenció com la seva resposta al tractament.		X			
Proporcionar *counselling*/educació terapèutica apropiada per la persona atesa i la seva família.		X			
Exercir funcions de consultor/assessor en la millora de l'atenció a la persona atesa i de la pràctica infermera, en base als coneixements de l'àrea d'especialització.		X			
Facilitar el procés de presa de decisions ètiques en l'atenció a la persona atesa.		X			
Coordinar el pla d'atenció interdisciplinari de la persona atesa.		X			
Col·laborar amb professionals d'altres serveis per optimitzar l'estat de salut de la persona atesa.		X			
Proporcionar educació especialitzada a la persona atesa i a la seva família.		X			

2019

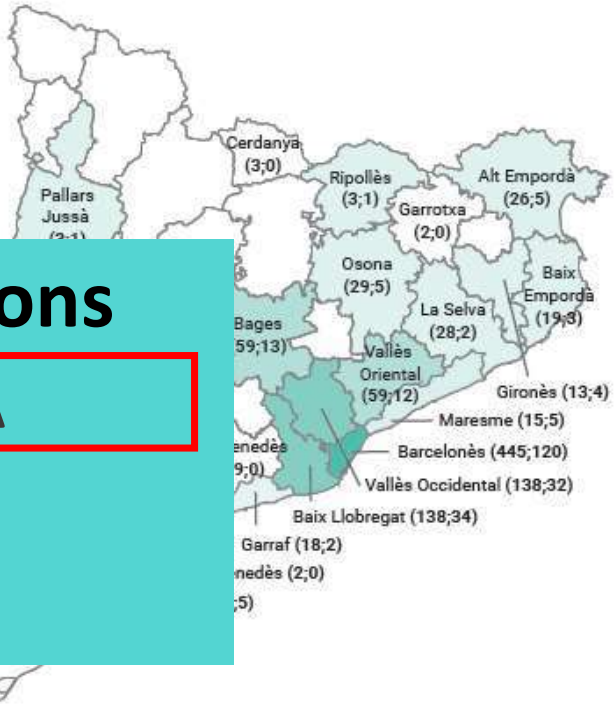

- 29 Infermeres de control d'infeccions
- 13 complien els estàndards de IPA
- (5 en el mateix hospital -GH)
- 10 tenien un màster

de pràctica avançada a Catalunya. Projecte IPA.CAT19.

1209 →269 IPA (60 s/màster)

IDREPA.CAT

a falta de l'avaluació 180º

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB

Fundació Salut i Envelliment UAB

UAB Universitat Autònoma de Barcelona

Perfil

Avaluació amb l'IDREPA

Exemple real d'autoavacuació

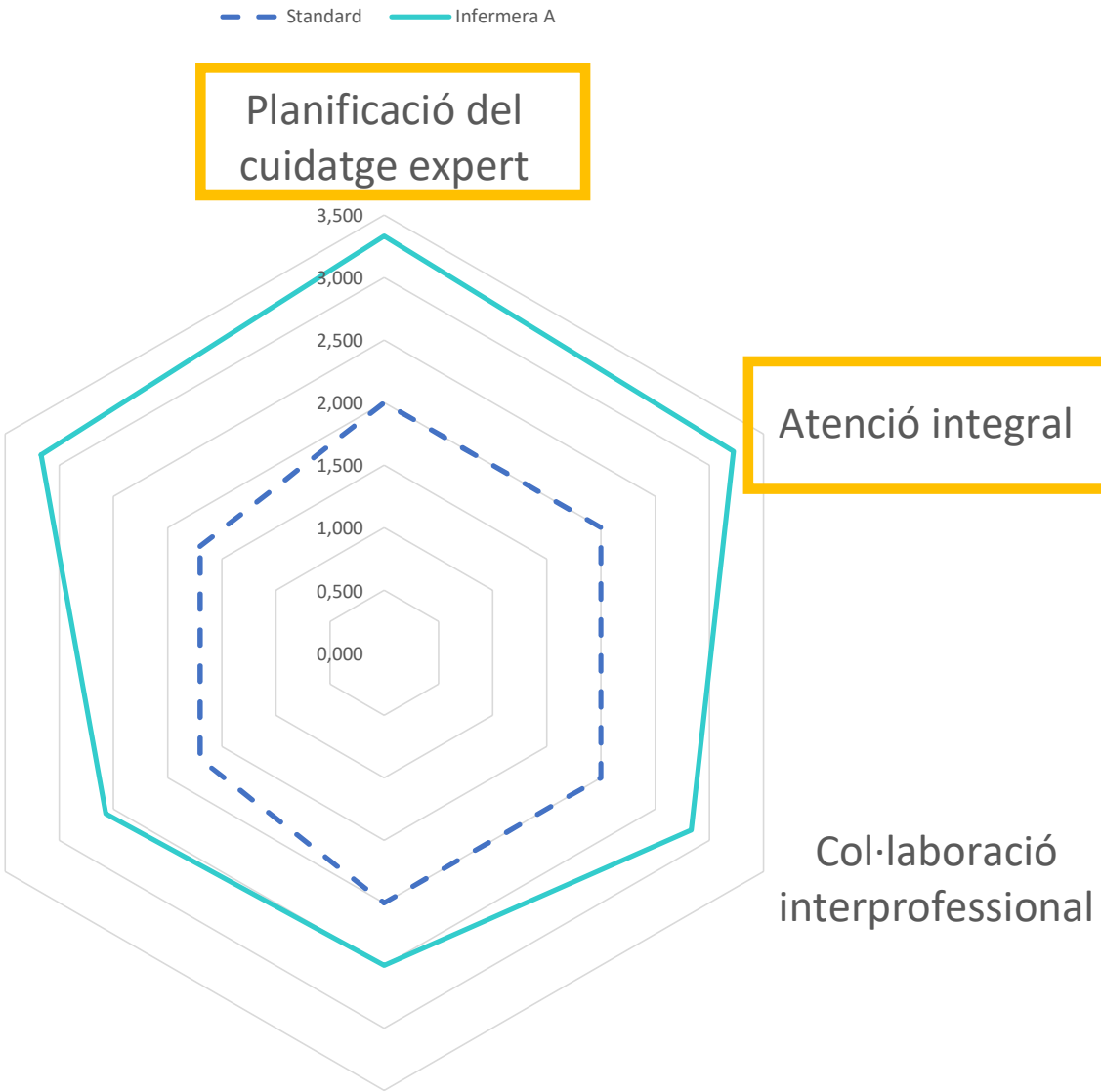

Dra. Lena Ferrús

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB

Fundació Salut i Envellament UAB

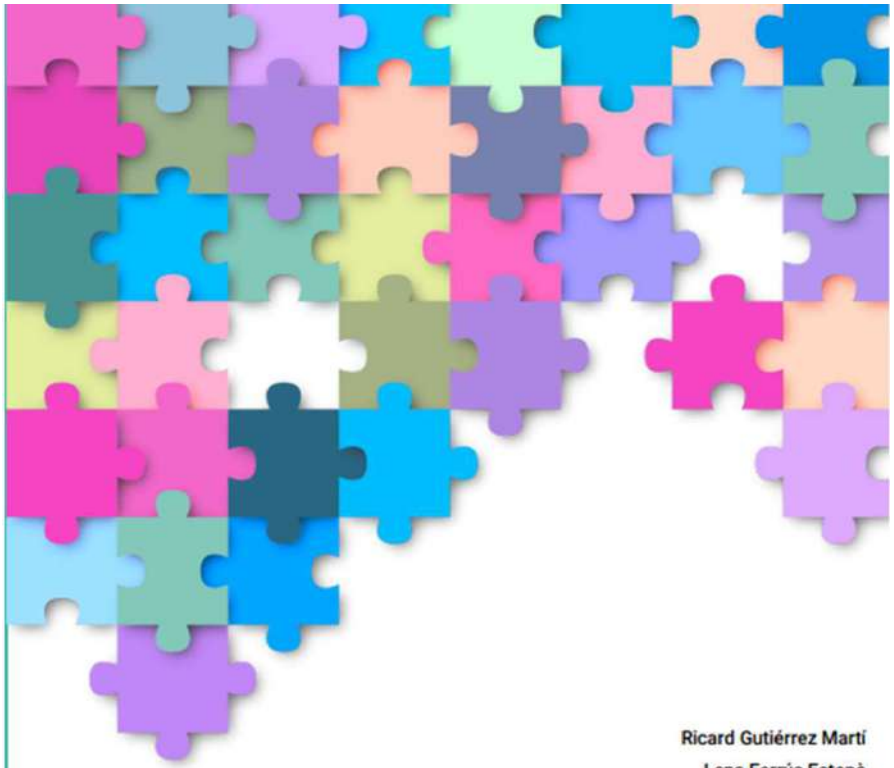

Ricard Gutiérrez Martí
Lena Ferrús Estopà

CONSENS SOBRE ELS ASPECTES CLAU DEL MODEL DE LA INFERMERA DE PRÀCTICA AVANÇADA A CATALUNYA

PROJECTE IPACAT22

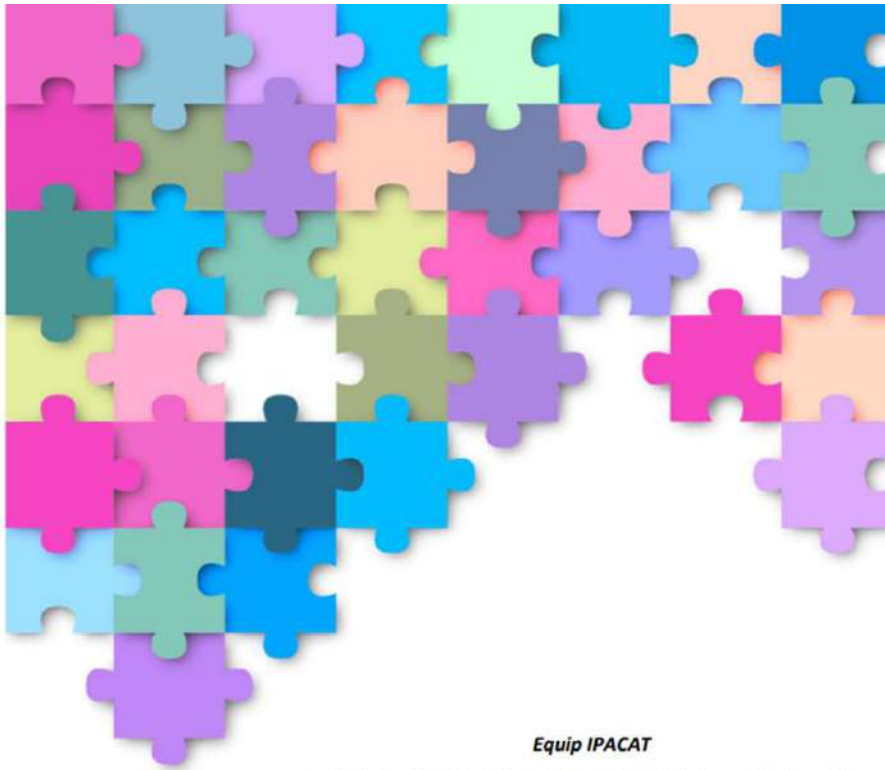

Equip IPACAT

Ferrús L, Sevilla S, Zabalegui A, Comellas M, Estrem M, Rivera D

Proposta de Model de la Infermera de Pràctica Avançada a Catalunya (MIPACAT)

Desembre 2022

https://www.uab.cat/web/catedra-de-gestio-direccio-i-administracio-sanitaries/publicacions-1345780202803.html

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB
Fundació Salut i Envelliment UAB
UAB Universitat Autònoma de Barcelona

UAB Universitat Autònoma de Barcelona
Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB

DOMINIS COMPETENCIALS
de la Infermera de Pràctica Avançada

- Pràctica assistencial directa.
- Col·laboració Interprofessional.
- Educació/Formació.
- Investigació i Pràctica Basada en l'Evidència
- Lideratge professional, clínic i institucional

COMPETÈNCIES de la Infermera de Pràctica Avançada

Pràctica assistencial directa

- **Planificació de la cura experta. Presa de decisions clíniques**
- **Judici clínic expert per dur a terme l'avaluació holística integral**
- **Gestió de les cures**
- **Demostrar l'ús i la interpretació adequada de les proves diagnòstiques**
- **Presa de decisions clíniques en relació a la pràctica avançada**

COMPETÈNCIES de la Infermera de Pràctica Avançada

Pràctica assistencial directa

Atenció Integral. Decisions ètiques. Valors professionals

Demostrar responsabilitat per la pràctica com a líder prof de l'atenció inf. Considerant aspectes 'accessibilitat, cost i efectivitat clínica

Gestió de la seguretat i la qualitat per articular límits segurs (derivacions, col·laboracions oportunes)

Coneixements per la protecció i defensa dels drets de les persones

Equip IPACAT

COMPETÈNCIES de la Infermera de Pràctica Avançada

Pràctica assistencial directa

Atenció Integral. Gestió de riscos

Promoure una cultura d'atenció segura i de qualitat

Buscar proactivament la retroalimentació de les persones/fam

Implementar canvis en la pràctica a través de la negociació i el consens en col·laboració amb l'equip i les persones/fam ateses
Demostrar coneixements de promoció de la salut

Competències per fer front a la diversitat cultural i demogràfica

Proporcionar educació terapèutica

Equip IPACAT

COMPE

DOMINIOS
Microbiología
Vacunación
Epidemiología
Implementación y seguimiento de los sistemas de vigilancia de la infección. Prácticas para prevenir y controlar la infección.

DOMINIOS
Higiene de manos
Higiene del paciente
Entorno paciente: Descontaminación de superficies.
Descontaminación de instrumental y material clínico
Protocolización de prácticas seguras
Bioseguridad medioambiental: Aire, agua, alimentos y vectores

DOMINIOS	COMPETENCIA
Gestión de calidad	Evaluar los servicios de salud para mejorar y aumentar la calidad. El proceso de evaluación permite considerar la estructura, proceso y resultados de una organización, incluyendo todos los aspectos de su entorno. Es un instrumento de gestión y de investigación aplicada que ofrece herramientas para identificar las fortalezas y/o debilidades en las diversas fases del proceso asistencial, permitiendo el desarrollo de toma de decisiones con argumentos racionales para la implementación de estrategias y/o metas para la mejora de la calidad de los servicios sanitarios.
Gestión de riesgos relacionados con la atención sanitaria	
Investigación	
Docencia	
Gestión del conocimiento	
Participación en comisiones y grupos de mejora	Participar en las diferentes comisiones y grupos de mejora implicados en la prevención y control de la infección relacionada con la atención sanitaria.

DOMINIOS	
Tecnología	Aplic para contr tanda siste nada
Comunicación	Capa maci relac versa

de conocimientos científicos actualizados a los profesionales asistenciales en prevención y control de la infección.

Calidad, seguri del paciente investigación y formación

2014

Dra. Lena Ferrús

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB

UAB

UAB de Barc

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració d'Institucions Sanitàries

Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries UAB
Fundació Salut i Envelliment UAB
UAB Universitat Autònoma de Barcelona